

IPRE

Institutul de Politici și Reforme Europene

NOTĂ ANALITICĂ: MAJORAREA PREȚULUI LA PÂINE

Autori: **Iulian RUSU, Sergiu TOFILAT**

Asociația Brutarilor din Republica Moldova și Uniunea de persoane juridice Asociația Națională a Industriilor de Panificație și Morărit au anunțat printr-un comunicat, la 13 august 2015, despre majorarea cu 15% a prețurilor la pâine și produsele de panificație. Potrivit comunicatului, noile prețuri vor fi aplicate începând de azi, 15 august. Experții Institutului de Politici și Reforme Europene (IPRE) au analizat subiectul și constată următoarele.

Cadrul legal general privind protecția concurenței interzice acordurile între întreprinderi, asocieri de întreprinderi și practici concertate prin care este restrânsă, împiedicată sau denaturată concurența. Or, în acest caz prin acțiunile de majorare a prețurilor au fost încălcate mai multe prevederi legale în domeniul concurenței, în special:

1. Legea Concurenței nr. 183 din 11.07.2012 consideră anticoncurențiale și deciziile asocierilor de întreprinderi, prin care se fixează prețuri, se limitează producerea sau sunt stabilite alte limitări ale concurenței. Cele două asociații de întreprinderi au încălcat astfel prevederile legii concurenței, utilizând în calitate de mijloc de transmitere a informației intențiile de a majora prețurile la produsele de panificație.

Astfel, Consiliul Concurenței, în calitatea sa de autoritate națională în domeniul protecției concurenței, dispune de un set de instrumente pentru a contracara activități anticoncurențiale, inclusiv implementarea unor acorduri ale întreprinderilor sau decizii ale asocierilor de întreprinderi, care au ca obiect, după cum este cazul analizat, stabilirea de prețuri.

Concluzie: Consiliul Concurenței este obligat să inițieze investigații cu privire la acest caz și să utilizeze toate instrumentele disponibile pentru a stabili modul în care a fost luată decizia de către cele două asociații, inclusiv să aplice sancțiunile prevăzute de lege.

2. Codul Penal al Republicii Moldova prevede în articolul 246 răspunderea penală în mărime de la 20 mii la 40 mii lei sau privațiune de libertate pe un termen de până la 3 ani pentru limitarea concurenței libere, care se manifestă inclusiv sub forma de „majorare sau menținere a prețurilor unice”. Această formă de răspundere penală este pe larg utilizată în multe state ale UE și este un instrument adițional pentru protecția concurenței.

Concluzie: Procuratura Generală este obligată în baza legii să se autosesizeze cu privire la acest caz și să inițieze o cauză penală pentru a stabili dacă în urma deciziei luate de

reprezentanții celor două asociații, inclusiv reprezentanții întreprinderilor participante s-au încălcat prevederile articolului 246 din Codul Penal.

Adițional, la cele menționate au fost admise încălcări la legea cu privire la comerțul interior și la unele acte normative care reglementează procedura de stabilire a prețului la pâine și produsele de panificație și anume:

1. Legea nr. 231 din 23.09.2010 cu privire la comerțul interior, art. 20 alin (6), prevede că prețurile la produsele social importante de primă necesitate sunt stabilite de Guvern și se reglementează prin limitarea rentabilității la producere și/sau a adaosului comercial la vânzarea acestora. Prețurile sunt stabilite pe un termen de maximum 1 an, iar decizia trebuie precedată de avizul Consiliului Concurenței.

2. Hotărârea Guvernului cu nr. 335 din 24.05.1994, punctul 3, prevede că pentru întreprinderile de panificație și minibrutării, la formarea prețurilor pâinii și produselor de panificație din făină de calitate I și II și amestecurile lor se stabilește normativul de rentabilitate în mărime de până la 10 la sută calculată din totalul consumurilor și cheltuielilor;

3. Hotărârea Guvernului cu nr. 547 din 04.08.1995, punctul 3, de asemenea stipulează că adaosul comercial la pâine și produsele de panificație nu va depăși 10 la sută, iar controlul asupra respectării prevederilor hotărârii în cauză se pune în sarcina Ministerului Economiei.

Concluzie: Ministerul Economiei are obligația de a analiza modul în care sunt stabilite prețurile la produsele de panificație, solicitând și avizul din partea Consiliului Concurenței. Prețurile noi, în partea ce țin de partea reglementată (adaos comercial de 10%) vor intra în vigoare numai după ce sunt întrunite condițiile de procedură stipulate de actele menționate mai sus.